

[Carl Petersen.]

dets fremsættelse, drejer det foreliggende lovforslag sig om at gøre bestemmelserne i den nugældende lov mere tillokkende for at animere landmændene til at udnytte loven stærkere, end de har gjort hidtil.

Efter de oplysninger, som findes i bemærkningerne, synes det også at være meget påkrævet at foreslå dette, da der kun er anvendt ca. 24 mill. kr. Der er ganske vist indsendt andragender til et samlet beløb af 35 mill. kr., men når man tager i betragtning, at der blev stillet 105 mill. kr. til rådighed, da loven blev vedtaget, må man jo indrømme, at efterspørgslen ikke har været så forfærdelig stor.

Det, man nu foreslår, er bl. a. en forhøjelse af maksimumslånebeløbene med 50 pct., og man vil udvide de lånemuligheder, som har eksisteret under den nugældende lov, således at man drager mere ind under selve loven, åbner mulighed for at give lån i flere tilfælde.

Der er vist ikke noget at sige til disse bestemmelser, men jeg vil dog finde det rigtigt, da der er tale om indføjelser af en hel del småbestemmelser, at vi ser nærmere på tingene i et udvalg og drøfter dem med den højtærede landbrugsminister. Det er bl. a. min opfattelse, at det godt kan diskuteres, om udvidelserne er store nok, i særdeleshed om forhøjelsen af maksimumslånebeløbene er tilstrækkelig, såvel som om den kapacitet, man har sat for frugtlagrene på 200 t, som godt nok betyder en nedsættelse med 100 t — kapaciteten er 300 t i den nugældende lov —, ikke bør sættes længere ned endnu. Selv ville jeg skønne, at 100 t ville være den rigtige kapacitet, men det håber jeg vi kan tale med den højtærede minister om i udvalget.

Jeg vil endvidere nævne, at der godt kunne være grund til at tale med landbrugsministeren om, hvorvidt det ikke ville være klogt netop nu at udvide området, således at en rationalisering af mejeridriften kunne komme til at nyde godt af disse penge. Jeg har ikke fornemmelsen af, at de store ord, som blev anvendt af partiet venstre, da forslaget om lån til rationalisering og sammenlægning af for små mejerier blev forelagt i 1949 af den socialdemokratiske minister, nu er blevet indfriet. Der er enighed om, at mejeridriften ved for små mejerier ikke er holdbar i det lange løb.

Jeg tror heller ikke, nogen vil benægte, at det stramme lånemarked, vi for tiden har, ikke giver mulighed for, at landbrugerne selv kan rejse de nødvendige midler til at få denne rationalisering sat i gang. Det er

i virkeligheden en god motivering for nu igen at prøve på at finde en fremgangsmåde til at få en modernisering og rationalisering også af mejerier sat i gang. Man foregav dengang, at der fra landbrugets side var en vis modstand mod det da forelagte lovforslag. Denne modstand var det nu ikke let at få øje på. Mejeriorganisationerne gik ind for forslaget, og vi, der havde lejlighed til at færdes blandt landmændene derude, kunne kun konstatere, at det praktiske landbrug i virkeligheden havde ønske om at få sådanne foranstaltninger iværksat. Til støtte for denne min antagelse kan jeg vel også benytte dette, at jeg er vidende om, at der senere, da loven var vedtaget, blev fremsat ønske om at komme i betragtning med hensyn til oprettelse af ostemejerier. Man mente, at man ad den vej kunne få nogle af de penge, som man altså ikke havde fået ved det lovforslag, som nok blev fremsat, men ikke blev vedtaget; man mente, man kunne komme ind under den del af loven, som omfattede industrielle virksomheder. Jeg er ikke i stand til at sige, hvilken afgørelse der er blevet truffet, men jeg ved, at disse ønsker er fremme. Nu da venstre har regeringsmagten, må det politiske moment vel være mindre fremtrædende, hvorfor jeg tror, det kan blive meget frugtbart at tage en drøftelse med den højtærede landbrugsminister om dette spørgsmål, således at man kunne finde frem til en genoptagelse af de fornuftige tanker, som var nedfældet i forslaget fra 1949.

Det er jo meningen, at disse penge skal anvendes til formål, som øger erhvervslivets konkurrenceevne, og en fornuftig sammenlægning af bestående for små mejerier vil nedbringe driftsudgifterne meget betydeligt. Det må alle jo da være interesseret i, måske lige med undtagelse af de mejeribestyrere, der vil blive ledige ved sådanne sammenlægninger; men det må være uvæsentligt i denne forbindelse.

Som sagt, jeg håber den højtærede minister vil være villig til at drøfte dette spørgsmål i udvalget. Som jeg allerede har nævnt, er jeg enig i hovedlinierne i det foreliggende lovforslag; jeg kan tilsige mit partis villige behandling af det, men tager disse forbehold overfor de enkelte ting, indtil vi kommer til drøftelserne i udvalget, hvor vi kan få de oplysninger, som altid er nødvendige, for at man skal kunne tage det rigtige og fornuftige standpunkt.

Ølgaard: På mit partis vegne vil jeg gerne takke den højtærede landbrugsminister for fremsættelsen af dette lovforslag